

Till
Havs- och Vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Diarienummer: dnr 2168-23

Skärgårdarnas Riksförbund, SRF, organiserar den fastboende befolkningen runt hela kusten från Luleå i norr till Koster i väster samt på öarna i de stora insjöarna. SRF arbetar med förutsättningarna för boende, arbete och service året runt i landets skärgårdar.

Svar på Samråd om förslag till ändrade havsplaner

Bakgrund

Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram ett samrådsförslag inom ramen för ett regeringsuppdrag. Uppdragets målsättning är att möjliggöra för ytterligare 90 terawattimmar (TWh) elproduktion till havs utöver den planering som finns i de nuvarande havsplanerna (M2022/00276). Den samlade havsbaserade produktionen skulle då kunna uppgå till 120 TWh, vilket skulle innebära en dramatisk ökning från dagens nivå på 0,6 TWh. Ett 50-tal områden har identifierats som tänkbara lokaliseringar i det svenska havsplaneområdet som ett första steg för att möjliggöra för 120 TWh havsbaserad vindkraft.

Synpunkter

Skärgårdarnas Riksförbund (SRF) värnar det småskaliga kustfisket och skärgårdarnas livskraft och ser positivt på ambitionen att havsplanerna ska bidra till ett miljömässigt hållbart, resurseffektiv, innovativ och ekosystembaserad förvaltning som inkluderar hänsyn till viktiga livsmiljöer, både för fisk och för andra arter. Väl förvaltade fiskbestånd och livsmiljöer för fisk är en förutsättning för ett hållbart och konkurrenskraftigt småskaligt yrkesfiske och i förlängning skärgårdarnas fortlevnad. Det är av yttersta vikt för förvaltningens trovärdighet att dessa mål infrias. Dagens situation med kraftigt vikande fiskbestånd, stolta ambitioner till trots, är djupt oroande och hotar inte bara beståndens livskraft och överlevnad, utan också skärgårdens ekonomi och kultur.

Etablering av vindkraft skall, enligt SRF, undvikas i kustnära områden, där det finns viktiga livsmiljöer för fisk, nämligen lekomyråden och uppväxtområden. Av samma anledning har SRF varit starkt kritisk till storskalig trålning nära kusten och följer med intresse försöken med utflyttning av trålgränsen för storskaligt fiske i vissa känsliga områden, vilket sannolikt kan påverka sill/strömmingsbestånden positivt.

SRF noterar att flera större vindkraftsparker planeras långt ut i territorialhavet och den ekonomiska zonen vilket bör öka förutsättningarna för samexistens mellan olika verksamheter. Emellertid bör stor försiktighet iakttas vid tillståndsprövning för etablering i lekomyråden även i utsjön (Ö269).

Ökade kunskaper om fundamentens påverkan på fiskens lekbeteende är starkt påkallade. Effekterna skulle kunna vara positiva eller negativa. Det har diskuterats att dessa konstgjorda "rev" i utsjön kan ha en positiv effekt på beståndens utveckling. Däremot skulle hydrodynamiken runt propellrarna kunna ha en negativ påverkan.

Yrkesfisket i Bottniska viken är huvudsakligen småskaligt. Fisket är glest i utsjön, men tätare i de kustnära vattnen. Där kan fisket komma att påverkas av föreslagna energiområden och alternativa områden. I förslaget till havsplan föreslås således tänkbar etablering av vindkraft i flera relativt kustnära områden som dessutom är klassade som lekområde: exempelvis B107, B108, B111 B117, B137, B139, B138, B146, B154. SRF anser att dessa förslag behöver utredas eftersom alla åtgärder som eventuellt kan ha en negativ effekt på fiskbeståndens reproduktion och småskaligt fiske måste undvikas. Detta gäller också utvinning av sand i känsliga områden (Ö508)

SRF anser vidare att effekten av havsplanen på migrerande fiskar som lax och havsöring om möjligt tas med som en viktig ekosystemkomponent då dessa fiskar, som lax, har stor betydelse för både yrkesfisket och fritidsfisket och att de dessutom rör sig över stora områden.

Sist men inte minst efterfrågas en genomarbetad sammanfattning i kommande förslag, samt att uppreningar undviks.

Jungfruskär 2023-12-15
Lotten Hjelm

Hasselö 2023-12-15
Kjell MalmLöf

Ordförande

Fiskegruppen

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND
Borgen 126, 472 95 Varekil
info@skargardarna.se www.skargardarna.se